

2023. augusztus 22., kedd

Kedves paptestvérek!

Első szentmisénket kezdjük meg a lelkigyakorlat során, melynek az ünneplése és az olvasmányai beleilleszkednek elmélkedéseink sorába, és kiegészítik a lelkigyakorlatos gondolatokat, sőt egyenesen hozzánk szólnak és papi hivatásunkat erősítik. Valójában szentmisénknek is van egy emelkedő íve mind az ószövetségi, mind az újszövetségi olvasmányok tekintetében. A Biblia folyamatos olvasása során jelenleg a *Bírák könyvé*nél tartunk, és leszámítva Szent Bertalan apostol ünnepét, melyre csütörtökön kerül sor, haladunk tovább egészen *Rut könyvé*ig. Az apostol ünnepén a *Jelenések könyvé*ből lesz az első olvasmány. Ebben a vonalban valójában az üdvösség történetének állomásait csodálhatjuk meg, ahogyan a mi életünkben is voltak és vannak fokozatosságok, sajátos időszakok, melyeket később visszamenőleg tudunk a maguk teljességében értelmezni, és fedezhetjük fel Isten velünk kapcsolatos gondviselését egy eseményben, egy találkozásban, egy élményben, egy hosszan tartó tapasztalatban, melyet iskoláink és a minket tanító tanárok jelentettek. Ez a tény, hogy mindenkinek az életében vannak bizonyos állomások, bátorsággal tölt el bennünket, mert még a próbatételek is előrelendítettek minket egy megkezdett úton, melynek kezdetén esetleg még nem láttuk a kimenetelét, illetve végső célját.

Ezeknek a napoknak az evangéliumai pedig mintegy pontszerűen ragadják meg hivatásunk egy-egy jellemzőjét, melyek elhangzásakor Jézus akkori, de mindenkori apostolaihoz, azaz hozzánk is szól. Mivel a szentmise bemutatásában a legközelebb vagyunk hozzá, ezért még inkább megérintenek bennünket a konkrét események vagy a velünk kapcsolatos példabeszédek. Esetleg magunkat is felfedezhetjük a gazdag ifjú személyében, akiről már tegnap hallottunk, és most mi is megkérdezhetjük a Mestert, hogy ki üdvözü, vagy észrevesszük, hogy a példabeszédbeli szőlőművészek mi vagyunk, akik életünk különböző korszakaiban hallottuk meg a hívó szót, amint ezt Bertalan apostol ünnepén is láthatjuk, akit Jézus már akkor ismert, amikor még csak a fügefa alatt ült. Így jutunk el a legdöntőbb és személyes kérdésig, amely az Ó- és az Újszövetség foglalatosa is egyben, hogy „szerettem-e, szeretem-e az Urat”.

Kedves paptestvérek, mindannyian ugyanabban az elkötelezettségben és rendben élünk, és magunk életét a Szent Benedek regulájában található kijelentéshez hasonlítva, hogy „*a szerzetesek apát vezetése alatt küzdenek*”, mi pedig püspök vezetésével haladunk előre az előttünk napról napra megnyílt ígéretes térben, hogy főleg a ránk bízottak felé, de tulajdonképpen minden embernek közvetítsük az üdvösséget.

Most nézzük, mit üzen nekünk az ige liturgiája. A *Bírák könyvé*ből Gedeon történetét hallottuk, amelyet alkalmazzunk is saját élettörténetünkre, mert amint Gedeon éppen gabonát csépelet a föld szélén, minket is valamilyen tevékenység közepette érintett meg Isten szava, és kaptuk a küldetést, a megbízatást a papi szolgálatra. Talán már kisgyermekként ministrálásakor is megérintett bennünket a hivatás gondolata, és a Szentléleknek valamilyen különös kegyelme árasztott el minket, amely azonnal azt a reakciót váltotta ki belőlünk, hogy „én ezt majd biztosan nem tudom csinálni, mert ez annyira magasztos, annyira bonyolult, és olyan rendkívüli képességek szükségesek ide, amelyekkel én nem rendelkezem”. Az angyal teljesen váratlanul felszólítja Gedeont: „*Menj, és szabadíts ki a népet a madianiták kezéből!*” Erre Gedeon válasza: „*Hogyan szabadítsam meg Izraelt, hiszen nemzetségem a legjelentéktelenebb, magam pedig a legkisebb vagyok atyám házában*”. Az angyalnak adott válasza azonban már az Úr válaszol, aki tulajdonképpen a megbízatást is adta, és nagyon röviden, de bátorítóan mondja: „*Én veled leszek*”. Ez az, ami bennünket is elkísért a hivatásról való gondolkodásban, majd a papi életben, vagyis hogy az Úr velünk van és az Úr

velünk lesz. Jézus is ezt ígérte övéinek: „*Én veletek vagyok mindennap a világ végéig*” (Mt 28,20).

Itt térhetünk át a mai evangéliumra, amelyben a gazdag ifjú távozása után Jézusnak van még egy-két szava tanítványaihoz. Jól tudjuk, hogy ezt az ifjút érdekelte az örök élet. Jézus meg is kedvelte, és miután egy-két kérdéssel, melyek a parancsok teljesítésére vonatkoztak, tesztelte az ifjút, egy külön utat mutatott neki, mely úgy kezdődött, hogy „*Ha tökéletes akarsz lenni*”. Az Ószövetség arról beszélt, hogy „*mivel Isten szent, ezért legyetek ti is szentek*”, Jézus pedig itt és több helyen is utal arra, hogy „*legyetek tökéletesek*” (Mt 5,48), ezt a kijelentést más helyeken így olvassuk: „*legyetek irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas*” (Lk 6,36), az elhangzottak után Jézus még valamit hozzátesz, és ez az, ami ránk is vonatkozik: „*Add el mindenedet! Jöjj és kövess engem*” (Mt 19,22). Látjuk, hogy vannak különböző életállapotok, amelyekben más és más a feladat, más a megvalósítás, nem is szabad ezeket egymással szembeállítani. Az apostolok itt kapják fel a fejüket, mivel Jézus a gazdagságról kifejti a véleményét, amely jelentésével ellentétben lelkileg sokszor gúzsba köti az embert, és már nem a maga ura, hanem szolgálja tulajdonképpen valamilyen bűnnek, vagy ahogyan Pál apostol fogalmaz, ez a test szerint élő ember gondolkodása. Itt mi is átgondolhatjuk az anyagiakkal való kapcsolatunkat, nehogy a pozíció előnyeit élvezve, úgy, ahogy a gazdag ifjú, lehajtott fejjel távozzunk a jézusi igényesség elől.

Jézus kérdése azonban a mi fülünkben is cseng: Hát akkor ki üdvözülhet? – kérdezik, mint az iskolás gyerekek. És a párbeszéd folytatódik, mert Jézustól lehet kérdezni, és akkor – amint Ferenc pápa nemrég Lisszabonban mondta – nincs állóvíz, hanem van egyfajta nyugtalanság, amelyből mindig tovább lehet lépni. Jézus válasza bennünket is elgondolkodtat: „*Embernek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges*” (Mt 19,26). És csak zárójelben, emlékezzünk arra, mit is mondott Gábor főangyal Máriának, amikor ő is kérdezett: „*Istennél semmi sem lehetetlen*” (Lk 1,37).

Majd itt van egy újabb kérdés, mégpedig Péteré: „*Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?*” (Mt 19,27). Válaszában Jézus nem földi előnyöket ígér, hanem azt, hogy a megújulásakor – görögül *palingeneszia*, vagyis az újjászületéskor – „*együtt ültök majd velem*” (Mt 19,28). A Zebedeus-fiak – „bevetve a női kvótát” – maguk akartak előkelő helyeket biztosítani, itt viszont Jézus nyíltan ígéri nekik, és nem csak a mennydörgés fiainak (boanergész), hogy az ő dicsőséges trónja mellett lesznek. A sorrend tehát nem az, hogy már most a célban vagyunk, hanem egyszer elindultunk a startvonalról, és haladunk Jézussal a nyolc boldogság szellemében, hogy majd vele együtt „*örüljünk és ujjongjunk, mert nagy lesz a mennyben a jutalmunk*” (Mt 5,12).